

3 /21

0504N23

Candidate's Seat No : _____

4th Year Integ. BPA+MPA Examination

Paper I

Hist of Music (HV & NP)

April-2023

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q.1) Vagyekar whose penname is "Din Rang" . Write about his musical Journey in respect of Training, Singing style, Creation of new Ragas And other bandishes and his contribution in teaching of Hindustani vocal music.

(15)

OR

An instrumentalist; recipient of BharatRatna honour, whose birthdate is 07/04/1920. Write about his total journey of music in detail.

Q.2) Discuss in detail for Aadhunik Alaap Gayan Padhdhati.

(20)

OR

Discuss Raga time theory in detail.

Q.3) Discuss in detail with proper examples about Ashray Raga and Parmel Praveshak Raga.

(15)

OR

Aspect of Indian Music in respect of Philosophy in detail.

Q.4) Discuss the difference between different styles of Carnatic Vocal Music and Hindustani Vocal Music.

(20)

OR

(A) Write short note with proper examples about Shadaj Shadaj &and Shadaj Madhyam Bhaav.

(B) Write a short note about Chhand and its usefulness in Music.

*****

P.T. 0

IV - 23-2

Annual Exam (2023)
Five Year integrated Course (BPA + MPA) Fourth Year
Music- Hindustani Vocal
Paper - 1
History of Music

Time - 2:30 Hours

[70 Marks]

प्रश्न 1 – 'दिनरंग' कौन से वाग्गेकार का उपनाम है? उनकी संगीतयात्रा-नयेराग एवम् बंदिशों का सर्जन सांगितिक तालिम एवम् संगीत शिक्षण में उनके योगदान के बारे में विस्तृत ज्ञानकारी लिखिये। (15)

अथवा

ऐसे वादक कलाकार जिनको भारतरत्न सन्मान प्राप्त हुआ है और उनकी जन्मतिथि 7.4.1920 है। उनकी समग्र सांगितिक यात्रा के बारे में विस्तृत जानकारी लिखिये।

प्रश्न 2 – आधुनिक आलाप गायन पद्धति की विस्तृत चर्चा कीजिये। (20)

अथवा

राग समय सिद्धांत की विस्तृत चर्चा कीजिये।

प्रश्न 3 – आश्रयराग तथा परमेल प्रवेशक राग की उदाहरण सह चर्चा कीजिये। (15)

अथवा

'भारतीय संगीत में दर्शनशास्त्र' इस विषय पर चर्चा कीजिये।

प्रश्न 4 – कर्णाटकी सांगितिक पद्धति के गायनशैली के प्रकार तथा हिन्दुस्तानी सांगितिक पद्धति के विविध गायन शैली पर तफावत लिखें। (20)

अथवा

(1) षड्ज-षड्ज भाव तथा षड्ज मध्यम भाव विषय में उदाहरण सह टिप्पणी लिखिये।

(2) 'छंद और इसकी सांगितिक उपयोगिता' विषय पर टिप्पणी लिखिये।

*****

Annual Exam (2023)
Five Year integrated Course (BPA + MPA) Fourth Year
Music- Hindustani Vocal
Paper - 1

History of Music

Time - 2:30 Hours

[70 Marks]

પ્રશ્ન 1 – ‘દિનરંગ’ કયા વાગ્યેકારનું ઉપનામ છે? તેમની સંગીતયાત્રા નવા રાગ-બંદીશના સર્જન તાલિમ તથા સંગીત શિક્ષણમાં તેમના યોગદાન વિશે વિસ્તૃત જાણકારી આપો. **(15)**

અથવા

વાદક કલાકાર જેમને ભારત સ્ત્રન સન્માન પ્રાપ્ત થયું છે તથા જેમની જન્મદિવસ-તારીખ 7.4.1920 છે એવા કલાકારની સમગ્ર સંગીત યાત્રા વિશે વિસ્તૃત જાણકારી આપો.

પ્રશ્ન 2 – રાગ ગાયન આધુનિક આલાપ પદ્ધતિની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. **(20)**

અથવા

રાગ સમય સિધ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન 3 – આશ્રય રાગ તથા પરમેલ પ્રવેશક રાગની ઉદાહરણ સહ ચર્ચા કરો. **(15)**

અથવા

‘ભારતીય સંગીતમાં દર્શન શાસ્ત્ર’ વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન 4 – કર્ણાટકી સંગીત પદ્ધતિની ગાયનશૈલીના પ્રકાર તથા હિન્દુસ્તાની સંગીત પદ્ધતિની વિવિધ ગાયનશૈલી વિશેનો તફાવત લખો. **(20)**

અથવા

1. પડ્જ પડ્જ ભાવ તથા પડ્જ મધ્યમ ભાવ વિશે (ઉદાહરણ સહ) ટૂંકનોંધ લખો.
2. છંદ અને તેની સંગીતમાં ઉપયોગિતા વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

*****